

Szemben az árral

Összefoglaló a Hálózat Alapítvány krízis támogatásáról

A Hálózat Alapítványhoz eddig (1996. szeptember 1. - 1999. november 1. között) összesen 7639 db hátralékkiegyenlítő támogatási kérelem érkezett be, melyek közül 6154 db kérelemről született pozitív döntés. A 6154 család részére összesen 391,4 millió Ft támogatást ítelt oda a kuratórium a Támogatási Szabályzat szerint. A megítélt hátralékkiegyenlítő támogatások legnagyobb részét a FŐTÁV Rt kintlevőségei tették ki (173,4 m Ft), illetve a víz-, csatorna-, szemétdíj kintlevőségek (125,7 mFt). Az ún. krízis támogatások keretében mintegy 54 mFt lakbér-hátralék kiegyenlítéséről született döntés (13,8 %) az érintettek kilakoltatása elkerülése érdekében. Erre az alapítványi egyéb bevételek, illetve kamatok fedezetet nyújtanak. A Hálózat Alapítvány ún. krízis támogatást nyújt azokban az esetekben, amikor a lakbér-hátralék miatt felmondják a lakásbérleti szerződést, s kilakoltatásra kerülne sor. A krízis helyzetre tekintettel ilyenkor nincs mód kötelező saját részt előírni a kérelmezőknek, ugyanakkor az Alapítvány a kamatokat ebben az esetben nem támogatja, hanem „elvárja” a vagyonkezelőktől, hogy a hátralék kifizetése „ellenében” erről lemondjanak. Természetesen csak akkor kerülhet sor ilyen támogatás tényleges folyósítására, ha a vagyonkezelő visszavonja a felmondást.

Eddig 1996. októbere óta db krízis támogatási kérelem érkezett az Alapítványhoz. Ezen belül feldolgoztuk az elmúlt egy év krízis kérelmeinek az adatait, ezekről szólunk a következőkben röviden.

1999. februárja és 2000. márciusa között 558 olyan család fordult az Alapítványhoz, akiknek a vagyonkezelő fölmondta a lakásbérletét, s csak a krízis támogatással lehetett megakadályozni, hogy a család valóban az utcára kerüljön.

Kerületek

Megállapíthatjuk, hogy rendkívül jelentős a kerületek közötti eltérés. Az összes felmondás 1/5-ét a XIII. kerület produkálta, szintén gyakran éltek felmondással a VIII., X., XIV., XVII. és a XX. kerületben. Ebből a 6 kerületből érkezett a kilakoltatás előtt álló családok kérelmeinek a 85 %-a! A többi 17 kerületben egyáltalán nem, vagy elvétve nyúlnak ehhez az eszközhöz. Egyébként azt tapasztaltuk, hogy a kerületek rendkívül szigorú és nehezen követhető kizáró feltételeket alkalmaznak a

lakásfenntartási támogatás szabályozásánál, megítélésénél, viszont ha valaki mégis megfelel a feltételeknek, de hátraléka keletkezik, akkor eleve nem nyújtanak lakásfenntartási támogatást. A hozzánk eljuttatott szabályos környezettanulmányokból pontosan megállapítható, hogy számos olyan család, akik súlyosan rászorultak voltak az elmúlt években, ennek ellenére támogatást kaptak a kerületi önkormányzattól, s pontosan nyomonkövethető, hogy emiatt (is) sajnos sokszor egyenes út vezetett a felmondáshoz - amikor már legfeljebb csak a Hálózat Alapítvány segítségére számíthattak....

A kilakoltatás előtt álló családok és lakásaik

A lakbérhátralék miatt kilakoltatás előtt álló családok 44 %-a kicsi, 40 m²-esnél kisebb lakásban él, csupán 15 %-uk lakásának a mérete haladja meg a 60 m²-t. Ezeknek a lakásoknak közel a fele (47%) egy, legfeljebb másfél szobás. Az elmúlt évben 66 olyan családdal találkoztunk, akik 3 (vagy annál több) szobával rendelkeztek. A lakott lakások (s a hátralékok) szempontjából három jól elkülöníthető - közel egyenlő súlyú - csoport különböztethető meg a kérelmezők körében. Közel 40 %-uk távfűtéses, összkomfortos önkormányzati lakásban lakik, a többiek nagyjából fele-fele arányban gázfűtéses, komfortos, vagy éppen hagyományos fűtéses komfortnélküli, félkomfortos lakásban él.

A családok 1/3-át egy szobás, komfortnélküli, vagy félkomfortos lakásból lakoltatnák ki, másik 1/3-ukat egy-két szobás komfortos lakásból, illetve 1/3-ukat összkomfortos 1-2-2,5 szobás lakásból.

Pontosan kimutatható, hogy a nagylakótelepes kerületekből kerülnek ki az összkomfortos, távfűtéses lakásokban kilakoltatás előtt állók, bár az is megfigyelhető, hogy e kerületek régi, leromlott részein, komfortnélküli lakásaiban is folyik a felmondás.

A kilakoltatás előtt állók 1/4-e egyszemélyes háztartásban él, másik 1/4-1/5-ük négy, vagy több személyes háztartásban. Erre a körre nem áll meg az a hiedelem, hogy az egyedülállók relative nagy, költséges lakásukban maradnának, melyet nem tudnak megfizetni: az egy személyes háztartások majdnem mindegyikét egyszobás lakásban találjuk, a két személyes háztartások 2/3-a, a három személyesek fele, az ennél nagyobb családok 1/3 egy szobás lakásban lakik.

A kilakoltatásra okot adó lakbérhátralékok nagysága

A különböző komfortfokozatú lakásokban (egyébként, mint tudjuk, a különböző kerületekben is) más és más a lakbér, igencsak eltérő a hátralékok mértéke is, s bizony rendkívül eltérő - adataink alapján bizton állíthatjuk, hogy teljességgel kiszámíthatatlan - az az összeg, amely esetében valakinek valahol felmondják a lakásbérleti szerződését. A hozzánk került, kilakoltatással fenyegetett családok 1/4-e kevesebb, mint 60 ezer forint hátralékkal rendelkezett, miközben másik 1/4-ük már 200 ezer forintnál is több lakbérrel tartozik, amikor felmondanak nekik. A krízis támogatást kérelmezők fele több mint 100 ezer Ft lakbérhátralékkal rendelkezik, ők egyébként jellemzően a távfűtéses lakásokban lakók.

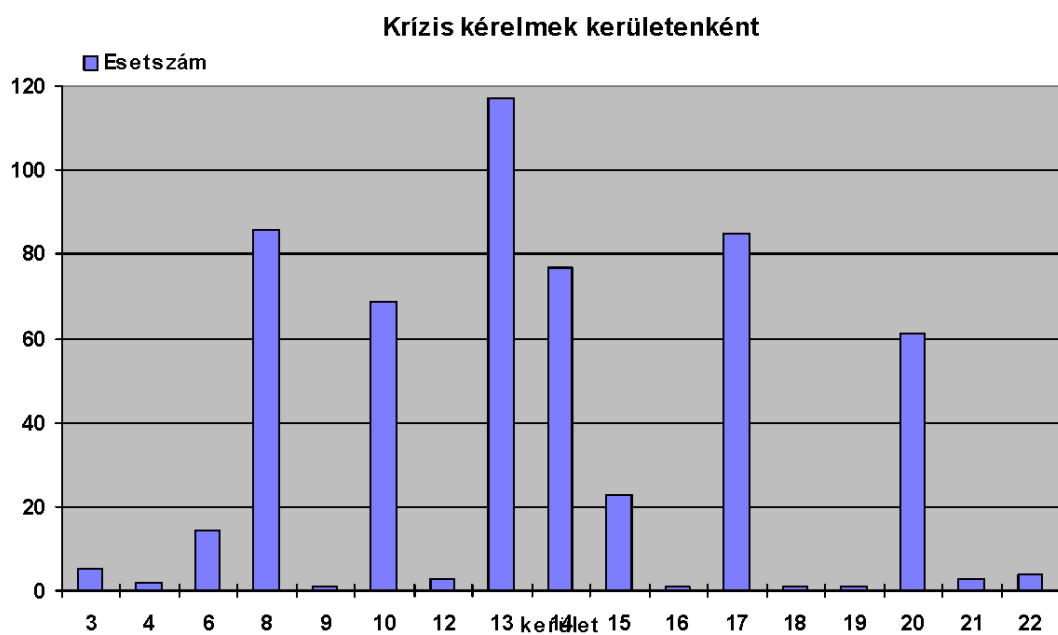
A kilakoltatás előtt álló családok jövedelme

A város nagyon szegény családjait találjuk a kérelmezők körében. „Önhibásak-e”, vagy sem, s mennyire, az tény, hogy többségük mélyen a létminimum alatt él évek óta. A lakbérhátralék miatt kilakoltatás előtt álló családok 79 %-ában (!) az egy főre jutó jövedelem nem éri el a havi 20 ezer forintot, a többieké is legfeljebb 10 ezer forinttal haladja meg ezt.

A kicsi, komfortnélküli lakások rezsije viszonylag alacsony, a kérelmezők 70 %-a esetében így is a havi lakáskiadások meghaladják a 10 ezer forintot, 1/4-ük esetében a havi 20 ezer Ft-ot is. Figyelmen kívül hagyva, hogy a családi jövedelmekből hány embert kell eltartani (ahogy ezt sajnos a szociális támogatási rendszerek is teszik a fővárosban), a családok 1/3-a esetében a teljes jövedelem több mint felét elvinné a rezsi (ha kifizetnék), a családok fele esetében az összjövedelem több mint 30 %-át kellene rezsi-re fizetni (helyi támogatást többnyire mégsem kapnak). Ezek a családok -támogatás nélkül - fejenként kevesebb mint 10 ezer forintból kellene, hogy életben maradjanak - ha fizetnék a lakáskiadásokat. Nem tudják fizetni - ezért állnak kilakoltatás előtt....

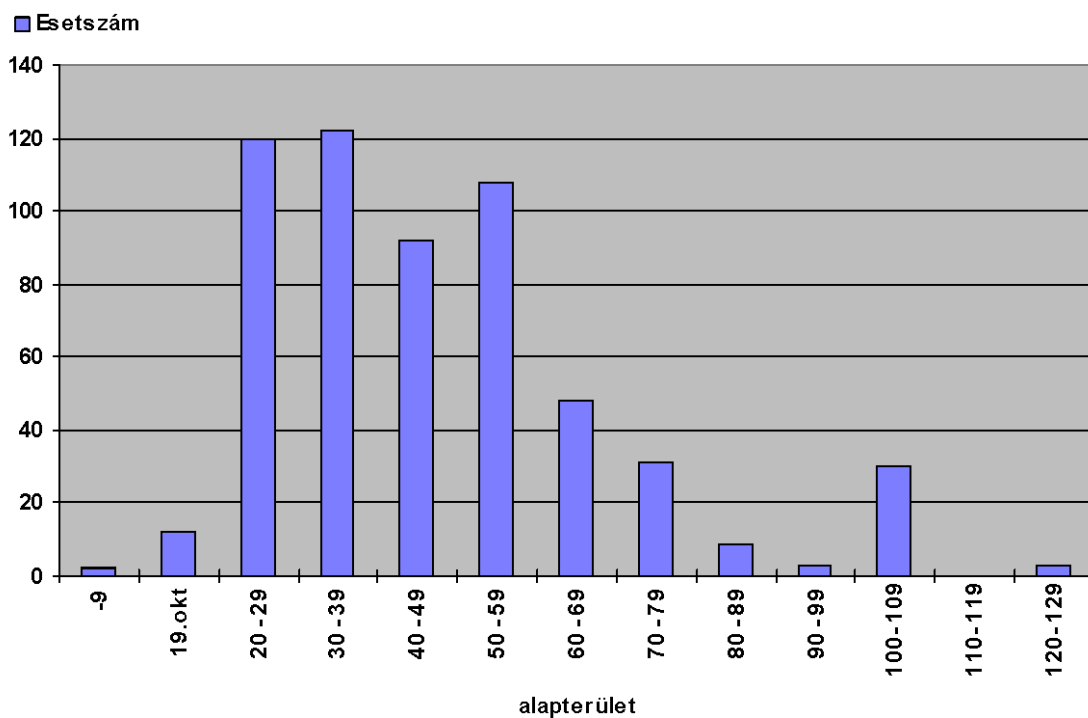
Táblázatok és grafikonok

Kerület	Esetszám	Százalék
3	5	0.9
4	2	0.3
6	14	2.4
8	86	14.8
9	1	0.2
10	69	11.9
12	3	0.5
13	117	20.1
14	77	13.2
15	23	4.0
16	1	0.2
17	85	14.6
18	1	0.2
19	1	0.2
20	61	10.5
21	3	0.5
22	4	0.7

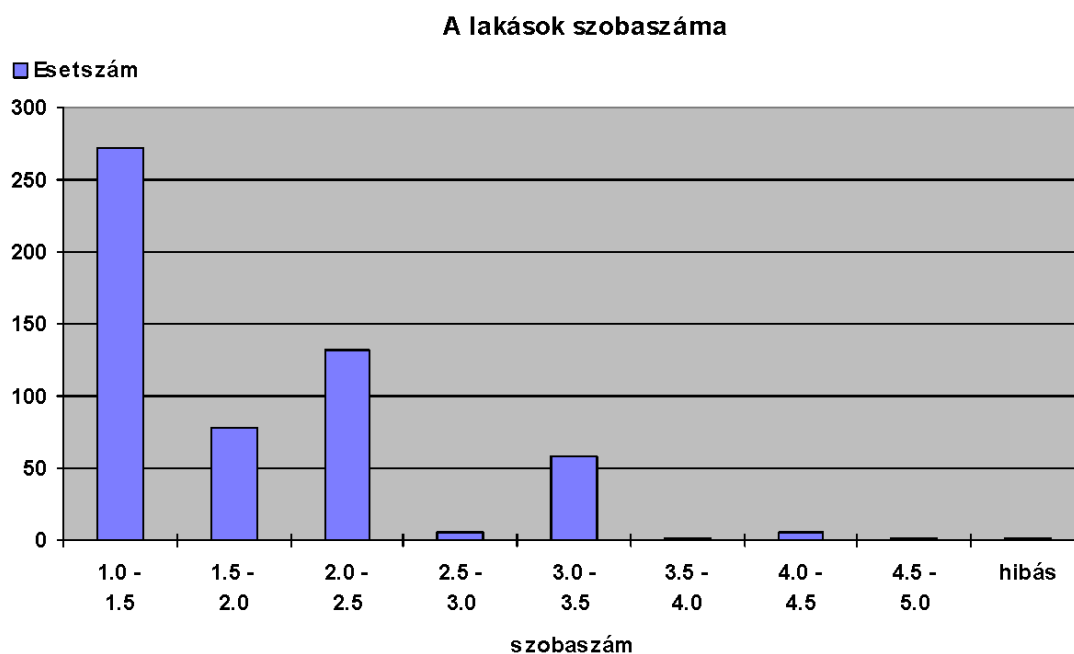

Lakásalapterület m2	Esetszám	Százalék	Kumulált %
- 9	2	.3	.3
10 - 19	12	2.1	2.4
20 - 29	120	20.6	23.0
30 - 39	122	21.0	44.0
40 - 49	92	15.8	59.8
50 - 59	108	18.6	78.4
60 - 69	48	8.2	86.6
70 - 79	31	5.3	91.9
80 - 89	9	1.5	93.5
90 - 99	3	.5	94.0
100- 109	30	5.2	99.1
110- 119	0	0.0	99.1
120- 129	3	.5	99.7

A lakások alapterülete m2

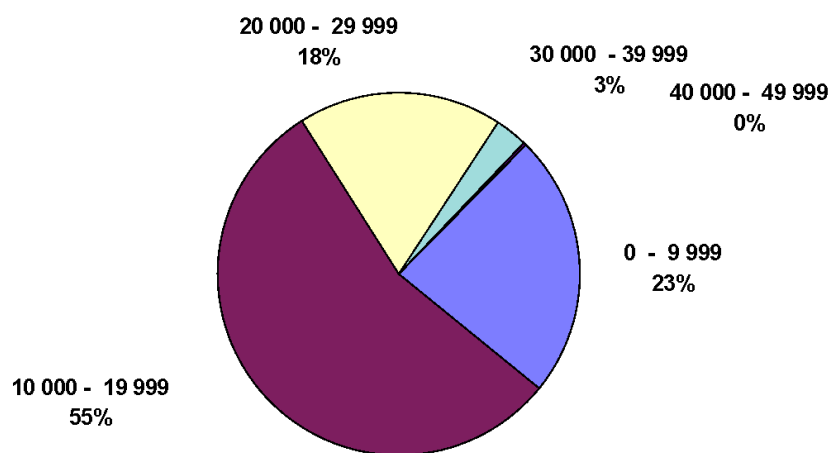

Szobaszám	Esetszám	Százalék	Kumulált %
1.0 - 1.5	272	46.7	46.7
1.5 - 2.0	78	13.4	60.1
2.0 - 2.5	132	22.7	82.8
2.5 - 3.0	5	.9	83.7
3.0 - 3.5	59	10.1	93.8
3.5 - 4.0	1	.2	94.0
4.0 - 4.5	5	.9	94.8
4.5 - 5.0	1	.2	95.0

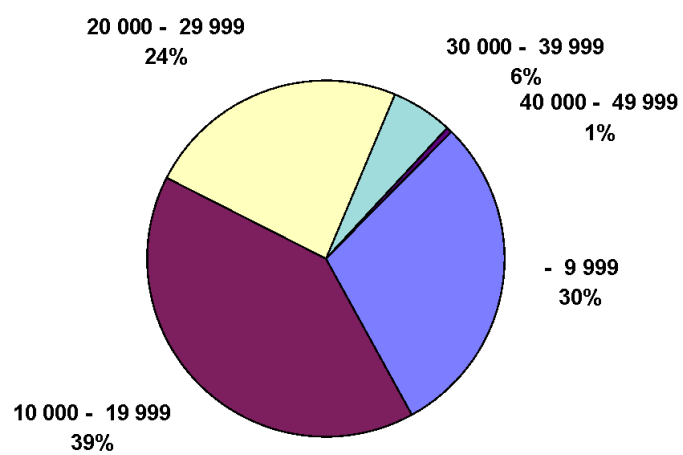
Egy főre jutó havi netto jövedelem (Ft/fő)	Esetszám	Százalék	Kumulált %
0 - 9 999	134	23.3	23.3
10 000 - 19 999	319	55.4	78.6
20 000 - 29 999	106	18.4	97.0
30 000 - 39 999	16	2.8	99.8
40 000 - 49 999	1	.2	100.0

Egy főre jutó havi netto jövedelem (Ft/fő)

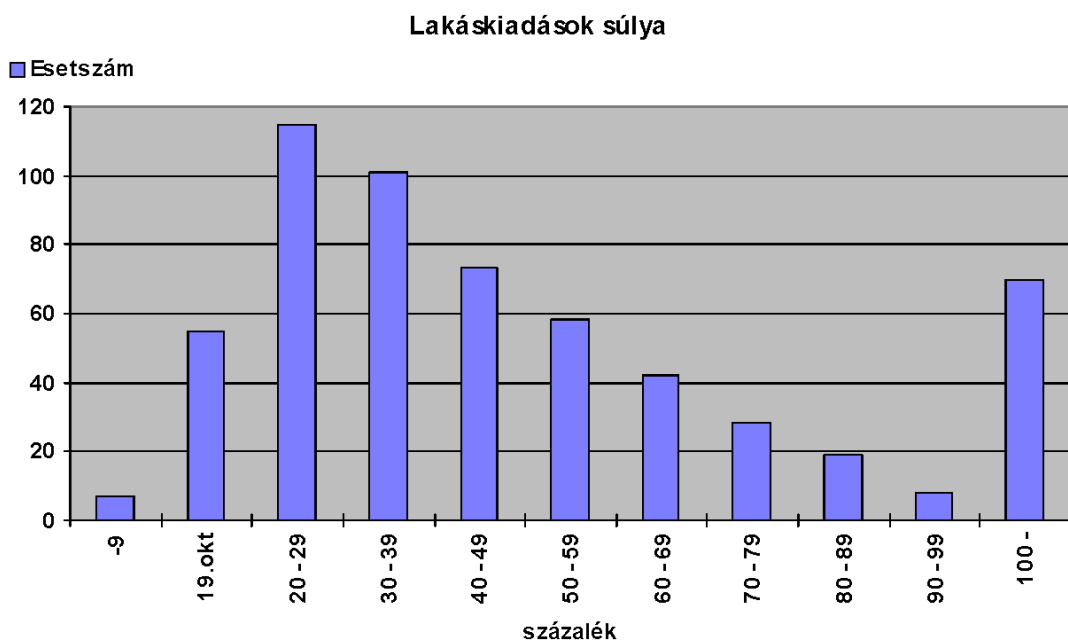

Havi lakáskiadás (Ft)	Esetszám	Kum. esetszám	Százalék	Kum. %
- 9 999	170	170	29.5	29.5
10 000 - 19 999	233	403	40.5	70.0
20 000 - 29 999	137	540	23.8	93.8
30 000 - 39 999	33	573	5.7	99.5
40 000 - 49 999	3	576	.5	100.0

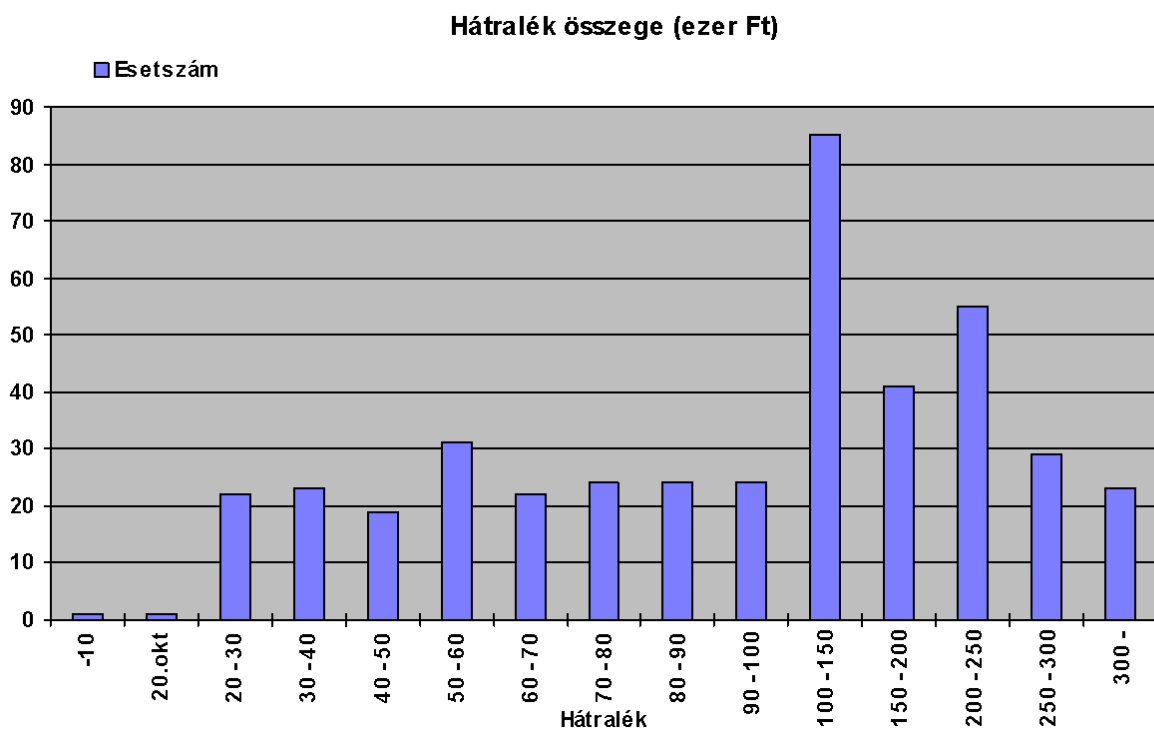
Havi lakáskiadás (Ft)

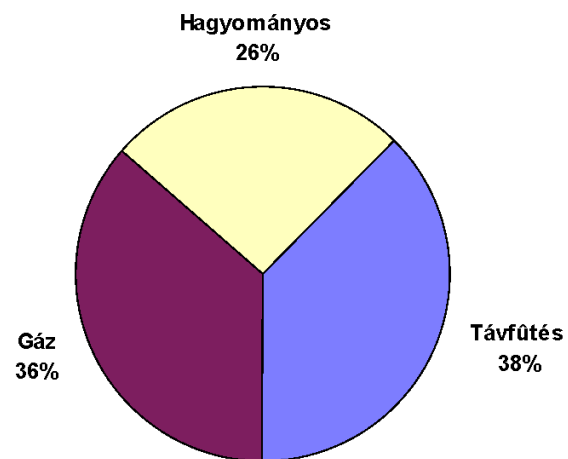
Lakáskiadás a családi jövedelem százalékában (%)	Esetszám	Százalék	Kumulált %
- 9	7	1.2	1.2
10 - 19	55	9.5	10.8
20 - 29	115	20.0	30.7
30 - 39	101	17.5	48.3
40 - 49	73	12.7	60.9
50 - 59	58	10.1	71.0
60 - 69	42	7.3	78.3
70 - 79	28	4.9	83.2
80 - 89	19	3.3	86.5
90 - 99	8	1.4	87.8
100 -	70	12.2	100.0

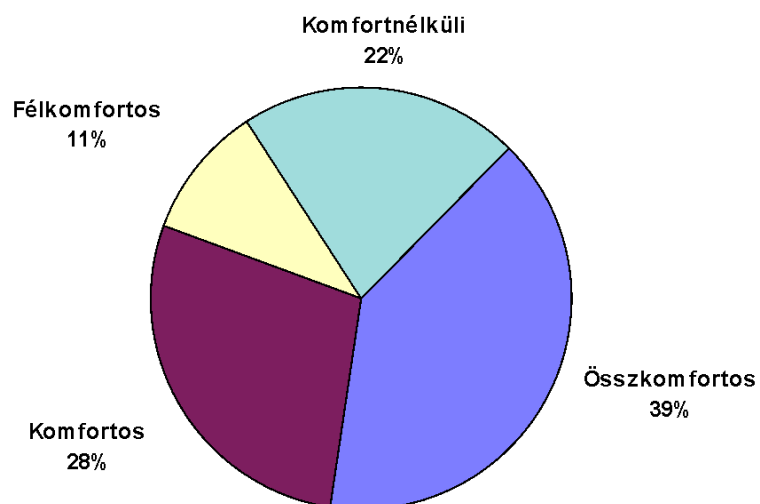
Hátralék összege (eFt)	Esetszám	Százalék	Kumulált %
- 10	1	.2	.2
10 - 20	1	.2	.5
20 - 30	22	5.2	5.7
30 - 40	23	5.4	11.1
40 - 50	19	4.5	15.6
50 - 60	31	7.3	22.9
60 - 70	22	5.2	28.1
70 - 80	24	5.7	33.7
80 - 90	24	5.7	39.4
90 - 100	24	5.7	45.0
100 - 150	85	20.3	50.7
150 - 200	41	9.7	67.7
200 - 250	55	12.9	77.6
250 - 300	29	6.8	90.3
300 -	23	5.5	100.0

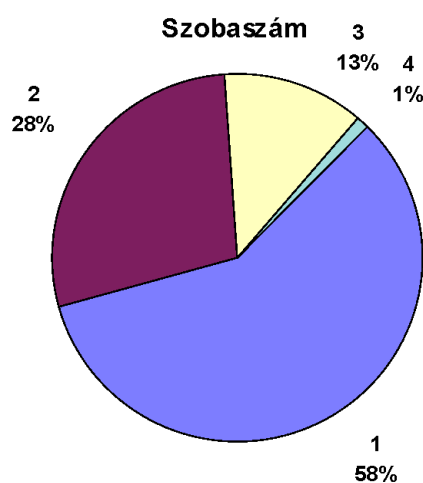
FŰTÉS	Esetszám	Százalék	Kumulált %
Távfűtés	205	37.4	37.4
Gáz	200	36.5	73.9
Hagyományos	143	26.1	100.0

KOMFORT	Esetszám	Százalék	Kumulált %
Összkomfortos	220	39.9	39.9
Komfortos	155	28.1	67.9
Félkomfortos	58	10.5	78.4
Komfortnélküli	119	21.6	100.0

SZOBA	Esetszám	Százalék	Kumulált %
1	272	58.1	58.1
2	132	28.2	86.3
3	59	12.6	98.9
4	5	1.1	100.0

**A Hálózat Alapítvány által 1999. október 4-ig
jóváhagyott hátralékkiegyenlítő támogatások
kerületenkénti bontásban**

Kerület	Beérkezett kérelmek	Vissza-küldött és stornózott kérelmek	Kedvezően elbírált kérelmek	Elutasított kérelmek
I.	32	8	23	
II.	18	3	15	
III.	664	88	546	1
IV.	941	165	741	3
V.	31	15	11	
VI.	85	32	52	1
VII.	281	16	257	
VIII.	508	87	407	3
IX.	519	134	378	2
X.	639	104	517	12
XI.	213	47	156	1
XII.	27	11	16	
XIII.	531	189	308	13
XIV.	341	48	277	
XV.	717	68	607	7
XVI.	29	9	19	
XVII.	327	52	257	2
XVIII.	325	88	217	3
XIX.	300	63	209	3
XX.	353	52	280	1
XXI.	596	101	487	4
XXII.	127	36	87	
XXIII.	35	8	27	
Összesen	7639	1424	5894	56

Családtagok száma	Családok száma	Százalék	Kumulált
1	143	24.8	24.8
2	120	20.8	45.7
3	106	18.4	64.1
4	98	17.0	81.1
5	46	8.0	89.1
6	20	3.5	92.5
7-	20		100.0

Kerület	Összkomfortos	Komfortos	Félkomfortos	Komfortnélküli	Együtt
III.	5	0	0	0	5
	100	0	0	0	
IV.	1	0	1	0	2
	50	0	50	0	
VI.	2	7	4	1	14
	14	50	29	7	
VIII.	9	40	10	26	86
	10	47	12	30	
IX.	1	0	0	0	1
	100	0	0	0	
X.	23	23	7	16	69
	33	33	10	23	
XII.	0	2	0	1	3
	0	67	0	33	
XIII.	17	37	21	42	117
	14	32	18	36	
XIV.	26	30	7	14	77
	34	39	9	18	
XV.	14	3	0	6	23
	61	13	0	26	
XVI.	0	1	0	0	1
	0	100	0	0	
XVII.	79	3	1	2	85
	93	4	1	2	
XVIII.	1	0	0	0	1
	100	0	0	0	
XIX.	1	0	0	0	1
	100	0	0	0	
XX.	37	7	6	11	61
	60	11	10	18	
XXI.	3	0	0	0	3
	100	0	0	0	
XXII.	1	2	1	0	4
	25	50	25	0	
Együtt	220	155	58	119	553

Kerület	Távfűtés	Gázfűtés	Hagyományos	Együtt
III.	5	0	0	5
	100	0	0	
IV.	1	0	1	2
	50	0	50	
VI.	1	11	2	14
	7	79	14	
VIII.	6	51	29	86
	7	59	34	
IX.	1	0	0	1
	100	0	0	
X.	20	33	15	69
	29	48	22	
XII.	1	1	1	3
	33	33	33	
XIII.	13	63	41	117
	11	54	35	
XIV.	23	28	24	77
	30	36	31	
XV.	14	2	7	23
	61	9	30	
XVI.	0	0	1	1
	0	0	100	
XVII.	77	4	4	85
	90	5	5	
XVIII.	1	0	0	1
	100	0	0	
XIX.	1	0	0	1
	100	0	0	
XX.	37	7	15	61
	61	11	25	
XXI.	3	0	0	3
	100	0	0	
XXII.	1	0	3	4
	25	0	75	
Együtt	205	200	143	553

Szobaszám	Összkomfortos	Komfortos	Félkomfortos	Komfortnélküli	Együtt
1	42	78	43	108	272
2	82	40	7	3	132
3	45	11	2	1	59
4	1	4	0	0	5
Adathiány	0	0	0	0	23
Együtt	170	133	52	112	491

A család tagjainak száma												
Szobaszám	1	2	3	4	5	6	7	8	10	14		Együtt
1	106	63	48	29	19	5	1	1	0	0		272
2	20	26	34	30	8	6	5	1	1	1		132
3	3	9	8	20	10	5	3	1	0	0		59
4	0	0	0	1	3	0	1	0	0	0		5
Együtt	129	98	90	80	40	16	10	3	1	1	23	491

Gyerekek száma											
Szobaszám	0	1	2	3	4	5	6	7	8	12	Totals
1	138	56	40	20	8	2	1	0	0	0	272
2	51	35	18	15	2	6	0	1	1	1	132
3	17	15	9	6	5	1	2	0	0	0	59
4	0	0	3	1	1	0	0	0	0	0	5
Együtt	206	106	70	42	16	9	3	1	1	1	491